

kosci so prince ranili na vratu. Prince Jurij je padel nezavesten na tla. Njegov pribočnik ga je odnesel najpoprej v grad Topola pri Belgradu, odkoder so ga pozneje spravili v Niš.

## Tretja črnogorska armada uničena?

London, 6. decembra.

(Uradno.) Reuterjev časnikarski urad poroča iz Petrograda:

Črnogorski kralj Nikita je brzojavil časniku: „Börsenzeitung“, da je sedaj tudi tretja črnogorska armada bila na bojišču uničena. Kljub temu bočejo Črnogorci brambo svoje domovine nadaljevati in napadati sovražnikovo deželo. Kralj Nikita je še dostavil, da so sredstva Črnogore že izčrpana in da bi bila sedaj pomoč v denarju in vojnih potrebščinah njegovi deželi zelo dobrodošla.

## Mobilizacija Grčije.

Dunaj, dne 6. decembra.

Dunajska „Zeit“ poroča: Grčija s svojo mobilizacijo zelo hitro. V Janini je zbranih več kot 30.000 mož. V sredini decembra se bodo vršili „manevri“ grške mornarice.

## Nemško-francosko bojišče

Maribor, dne 9. decembra.

Francozi in Angleži se morajo čutiti vendar-le slabše, kakor se je po njihovem dosedanjem odporu sodilo. Ves svet ve, da je veliko nemških čet odšlo na rusko bojišče. Zato bi bil po splošni sodbi sedaj najugodnejši trenutek, da začnejo, ako sploh kedaj mislijo, z napadi in privedejo borbo do odločive. Toda očitno so za napade preslabi. Čut je se komaj dovolj močne, da v dobro izkopanih strelskih jarkih odbijajo nemške napade. Sedaj se, kakor pravijo poročila, tudi na severnem krilu močno zakopavajo v zemljo, da bodo lažje vzdržali nemški pritisk iz Belgije ven. Sicer pa s cele nemško-francoske bojne črte ni poročila, ki bi bilo večje važnosti. Nemci in Francozi pravijo v svojih poročilih, da so zdaj tu, zdaj zopet tam dosegli majhne uspehe.

## Turčija-Rusija-Anglija-Francija.

Maribor, dne 9. decembra.

O bojih, ki jih bijejo Turki s sedanji svojimi sovražniki, prihajajo poročila skoro samo z bojišča na Kavkazu. Kakor je posneti iz turških uradnih poročil, so se tudi na tem bojišču vršili zadnji čas le manjši boji. Turki so prodrli do reke Čoroh in Adžar ter so došli v bližino mesta Batum, ki leži ob Črnem morju. Turki so prišli že do 80 km daleč v rusko ozemlje. Ruska armada se polagoma unika. Turki so v perzijski Rusiji dne 6. decembra zavzeli rusko mesto Saučoulak. Perzijska vlada je izjavila, da se bo zadržala strogo nepristransko.

V Egiptu po turških uradnih poročilih zadnji čas ni bilo bojev, pač pa so Turki premagali angleške čete ob reki Tigris v Aziji (med Perzijo in Arabijo).

### Nemiri v Tripolitani.

V Tripolitani so se zopet začeli nemiri, ki povzročajo v diplomatskih krogih veliko skrbi. Rimski list „Tribuna“ poroča, da se turška agitacija med arabskim prebivalstvom zelo naglo širi. Italijansko ministrstvo je sklenilo, da povisša število vojaštva v Afriki za 50.000 mož. Toda s tem se brzkone prečca zadeva ne bo rešena.

### Portugalska armada pripravljena.

Lizbona, 5. decembra.

Ministrski predsednik Machado je v obeh zbornicah izjavil, da so štiri skupine čet za odpotovanje v Afriko pripravljene. Ob enem se je objavila odredba, da se mobilizira še ena divizija, ki ima biti pripravljena, da odide na katerokoli bojišče. Pravi jo, da bo sedanje ministrstvo kmalu odstopilo in se sestavilo novo iz zastopnikov vseh strank. Seveda so med temi „vsemi strankami“ katoličani zopet izključeni.

## Slike iz vojne.

Zanimivi podatki o delovanju velikih nemških topov. Dr. Artur Münzer opisuje delovanje 42centimeterskih topov sledeče:

Na ravnici sta postavljena 2 topova; ne daleč od njiju leže velikanske krogle. Najprej si ogledam top. Ko smo si ta čudež ogledali na lastne oči, se nam je zdel velikan čisto naraven z ozirom na to,

kar smo o njem slišali. Samo cev, namerjena proti gori, se nam je zdela kakor neprestana nevarnost, ki žuga s smrtjo in uničenjem. Okoli topov se je vrtilo nekaj višjih častnikov, ki so imeli z njima opravke. Moštvo je izlagalo strelivo. Tudi nam ponudijo bombaž, s katerim si moramo zavarovati ušesa pred premočnim pokom. Mi stojimo oddaljeni od topov kakih 20 metrov. Naenkrat pride podčastnik in zapove: „Strel“. Neki vojak na topovi plošči vzdigne roko, napetost naraste do svojega vrhunca. „Gotovo“ — „Ogenj!“ Nato se zgodi nekaj za nas nerazumljivega. Iz cevi zleti ogromen plamen, kateremu siedi, kakor da je zrastle v nezmernost, močan pok; kar stoji v bližini, se silno strese, nato živžganje in piskanje po zraku, in topova cev, iz katere se kadi, se nagne k zemlji.

Napetost počasi preneha. Vse gre po svoji navadi naprej. Čez 12 minut pade strel iz drugega topa. Vedno na novo se pričenja igra z vso resnostjo in čisto mirno gre tukaj usoda po svojem težkem potu. Belgijci so izvedeli za postavljanje topov. Dva s peskom napolnjena vlakla so spustili po tračnicah z največjo hitrostjo, da zapro železnico in preprečijo prevoz streliva. Med tem so poveljstvu nemških predstraž že naznanili prihod teh vlakov, katerim so postavili na pot lesene grede, da so skočili s tračnic in se razbili.

### Noč na bojišču.

Ranjenec, ki so ga našli še le naslednjega dne zjutraj, potem ko je obležal prejšnji dan ranjen na bojišču, pripoveduje: Komaj sem prišel v bitko, ko me je že vrzel zračni pritisk neke ruske granate ob tla in sicer tako temeljito, da nisem mogel več vstati. Na jasnem, višnjem nebu sem videl bele oblake, ki se pojavijo vedno po šrapnelskih streljih. Tajinstveno šumenje je donelo po bojišču in levo in desno od mene so padale ruske granate in kroglice, kljub temu, da se je prava bitka vedno bolj oddaljevala iz moje bližine. Globoka modrina neba se je potemnila, sonce je padlo kakor žareča žoga in je obsevalo s svojimi zadnjimi žarki to strahovito sliko. Prijatelj in sovražnik, trupa, umirajoči, mrtvi in ranjeni. Nikdar ne pozabim tega solčnega zatona. Zlata solčna svetloba se je razlila po vsem bojišču v največje daljave in nisem se mogel dovolj nagledati. Vesel sem bil, samo da vidim ta prizor, četudi morda zadnjikrat, kajti kraj mene so še vedno padale kroglice in granate in strahoviti šrapneli. A hladni veter je pilhal in skozi mrak so prihajali slabotni žarki izhajajoče lune. Veliki Bog, še luno enkrat vidim. Sklenil sem, kakor v otroških letih, zopet svoje roke proti nebu. Nad mano še vedno streljanje in te strašne bolečine, ki sem jih imel. Ene noge sploh nisem mogel premakniti. Končno je pa to streljanje vendar enkrat prišlo malo ponehavati. — Zasišal sem poleg sebe obupno stokanje. Dvignil sem se nekoliko, da vidim, kdo da je. Bil je neki ruski častnik. Z naravnost groznimi ranami se je neprestano valil po tleh v svoji lastni krvi. Klical je neko ime: „Saša! Saša!“ Klical je tako ljubeznivo sredi strašnih bolečin. Kdo je to? Nato je zopet nekaj zamrmral v meni nerazumljivem ruskem jeziku in dvignil pesti proti nebu. Z grozo sem opazoval njegovo početje in ga nisem izpustil izpred svojih oči. Tu sem naenkrat zapazil, da leži nedaleč od njega neki avstrijski vojak, katerega lice mi je bilo poznano. Tudi on me je zapazil in mi zaklical v materinskem jeziku. Bila sva oba iz iste vasi, on je edini sin jake bogatega kmeta. Z lahkim glasom me je vprašal, ali bi se ne mogel morda priplaziti k njemu, če mi dovoli to rana. Skušal sem se dvigniti in kar sem videl, da bo vključ bolečinam vendar le šlo, sem se začel plaziti po vseh štirih.

Kar se razpoči v moji neposredni bližini zopet šrapnel in to ravno nad mojim ubogim rojakom, ki je bil seveda raztrgan takoj na tisoče koscev. Obstal sem zopet na svojem mestu. Zasišal sem zopet strahovito stokanje in se silno prestrašil. Ruski častnik se je še enkrat dvignil, nato pa z divjim krikom padel. Njegove oči so gledale srpo proti nebu. Tudi luna je zašla. Postalo je obetno mraz. Streljanje sovražnika je popolnoma ponehalo. Gledal sem proti mrtvemu Rusu. Imel je na sebi plašč; splazil sem se k njemu in mu ga odvezal, da se z njim pokrijem in odenem. Še vedno me ni nihče našel. Tu intam so kalili nočni mir kakšni strelji iz samokresa. Kakor sem pozneje slišal, so bili to strelji ranjenecov, ki so hoteli s tem opozoriti svoje tovariše, da jim pridejo na pomoč. Kmalu sem padel v nezavest in ne vem, kaj se je zgodilo potem z menoj. Ko pa sem zopet prvkrat zagledal sonce, se je zgodilo to v neki bolnišnici Rudečega križa.

## Razne novice.

\* Naročnikom „Slov. Gospodarja“. Zadnjič smo priložili vsem naročnikom poštne položnice po katerih nam naj pošljejo naročnino. Položnice so dobili torej vsi, tudi taki, ki jim naročnina morebiti še ni potekla. Vse dosedanje naročnike prosimo, da nam ostanejo zvesti in se trudijo, pridobiti novih naročnikov. — „Slovenski Gospodar“ se tiska sedaj v 18.000 izvodih. Skrbimo za to, da poskoči število naročnikov na 20 tisoč ali še višje. To ni nemogoče. Torej na delo! Izpolnite položnice natanko tako, kakor je predpisano na zadnji strani koledarja za l. 1915, ki smo ga tudi

zadnjič priložili. Prečitajte natanko zadnjo stran koledarja in izognili se boste mnogim pomotam, nam pa boste prihranili obilo dela.

\* Vojna pobožnost. V mariborski stolnici smo imeli na praznik Brezmadežnega spočetja že šesto vojno pobožnost. Vršila se je popoldne z litanijami, zakramentalnim blagoslovom, pridigo, slovesnim nadpastirskim blagoslovom in končno se je s klerikalne sarske himne. Udeležba vernikov iz celega mesta je bila prav dobra. Zelo izpodbudno in tolažljivo je uplivala na nas beseda prevzvišenega gospoda khezskofo, ki nam je v petčetrtururnem navdušenem govoru pokazal moč Marijinega varstva. Na podlagi molitve „Pod tvojo pomoč pribežimo...“ je razložil prevzvišeni govornik s tem, da je kazal spodbudne vzglede iz življenja svetnikov, kako primerno in potrebno je češčenje Brezmadežne vsaki starosti, raznim stanovom in narodom. Češčenje Marijino je res koristno duhovniku kakor vojaku, delavcu kakor učenjaku in umetniku. Zato naj bi vsi pri vsakdanjem trikratnem zvonenju počastili Marijo in ji priporočali kakor sebe tako hrabre branitelje avstrijske domovine na bojiščih. Tudi ranjenecem in umirajočim je ona najmočnejša pomočnica.

\* Nevarno je oboleti. preč. g. Simon Gaberc, častni kanonik in dekan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, na pljučnici. Priporoča se v molitev.

\* Duhovniške vesti. Prestavljena sta: gg. kaplana Jožef Lončarč od Sv. Jurja ob Ščavnici h Kapei in Janez Časl od Sv. Miklavža pri Ormožu v Ormož.

\* Zbirava zoper č. g. Franca Muršič, župnika v Framu, je po uradnem obvestilu č. kr. državnega pravdnika v Mariboru ustavljena.

\* Prestolonaslednik in general Konrad. Nemški cesar je imenoval našega prestolonaslednika Karl Franc Jožefa za imejitelja vestfalskega huzarskega polka št. 11, in načelnika generalnega štaba, Konrad Hecendorf, za imejitelja gardnega polka št. 5.

\* Papež za premirje. Iz Vatikana prihaja sedaj vest, da namerava Sv. oče vojskujočim se državam predlagati, naj za Božič sklenejo vsaj premirje, ki se na severnem bojišču po preteku 13 dni zopet ponovi, ker imajo Rusi za toliko dni pozneje božične praznike.

\* Papež Benedikt XV. o protialkoholnem boju. Predsednik taljanske protialkoholne zveze „La Nuova Crociata“, profesor Rudolf Bettazzi iz Turina se je dne 22. novembra poklonil novemu papežu. Poročal mu je o ciljih in delovanju protialkoholne zveze in sv. Oče jo je pohvalil kot zelo dobro stvar. Bettazzi je omenil tudi težave, nasprotstva, sovražnosti in pila sredstva, ki ovirajo abstinenčno delovanje. Sv. Oče ga je odobrilo, rekoč, bodite pogumni in kljub vsem oviram nadaljujte delo. Besede novega papeža naj bodo tudi našim redkim protialkoholnim bojevikom v tolažbo in vsodbudo. Srčno naprej proti zmaji alkoholizmu!

\* Slaviti skladatelj umrl. V Rimu je dne 7. decembra umrl sloviti cerkveni skladatelj P. Hartmann pl. Ander Lau-Hochbrunn iz reda op. frančiškanov. Sloviti mož je bil star še le 41 let, t. j. nastopila vsled otrpnenja srca.

\* Baron Hein, pred kakimi 30 leti okr. glavar v Mariboru, pozneje deželni predsednik na Kranjskem, je na Dunaju umrl. Na Kranjskem je vladal s pomočjo nemških veleposestnikov in slovenskih liberalcev. Ko je prišla Slovenska ljudska stranka na krmilo, se je moral leta 1905 umakniti.

\* V Gradcu je dne 6. decembra umrl upokojeni poštni kontrolor Peter Vidmar. Rajni je bil rodom iz brežiškega okraja.

\* Ponesrečil je g. Fr. Kompan, knjigovski pomočnik pri g. Slivo v Mariboru. Stroji mu je zgrabil desno roko in mu en prst močno zdrobil.

\* Slovenci, bodite mirni! Vprašajo nas, ali je res, da bo po srečno dokončani vojski postala naša Avstrija nemška zvezna država pod vodstvom pruskega kralja. Avstrija naj bi imela z Nemčijo skupno organizacijo armade, skupno sklepanje pogodb z drugimi državami in skupno zastopstvo na zunaj. Na to odgovarjamo, da so to le želje posameznih prenapetih, katerim je nenadzorovana vzgoja v gostilnah in društvi zamorila zdravo domoljubno mišljenje. Avstrija bo neodvisna, kakor dosedaj, a upamo, da večja in obširnejša kot dosedaj. Habsburžani pa ostanejo naši vladarji, ki se ne bodo nikomur klanjali, nikomur na svetu, ampak se bali le Boga in skrbeli za dobrobit svojih jim udanih narodov!

\* Imenovanje. Zdravnik dr. Ivan Fras, ki je služil kot enoletni prostovoljec pri 14. poljskem lovskem bataljonu, je imenovan za začasnega fregatnega (mornariškega) zdravnika. Dr. Fras je doma iz Slov. gorice.

\* Stotnik Franc Jurkovič od 26. domobranskega pešpolka, sin nadučitelja v Prevaljah na Koroškem, je bil v bojih na ruskem bojišču že dvakrat ranjen. Najprej ga je zadela krogla v boki pri Grodku v levo roko, čenem pa je bil v desno stran težko ranjen. Ko je ozdravel, se je zopet vrnil v Galicijo, kjer je bil dne 24. novembra po ruski krogli ranjen v levo ramo. Krogla je obšla v rami. Dne 30. novembra je Jurkovič v mariborski bolnišnici potegnil zdravniki kroglo iz rame.

\* Odlikovan slovenski dragonec. Rezervist Jernej Kirbiš od dragonskega polka št. 5 (oddelek za strojne puške) je bil radi hrabrosti pred sovražnikom odlikovan z veliko srebrno svetinjo. Svoje slovensko



junaštvo je pokazal Kirbiš dne 1. novembra pred Rusi. Jezdil je s svojo patroljo proti ruskim postojankam. Sprevidel je, da je v veliki manjšini napram sovražniku. A Kirbiš ni zbežal s svojo patroljo. Svoje maloštevilne tovariše-vojake je sledeče nagovoril: „Prijatelji! Bratje smo. Naša patrolja je manjša po številu, a mi se nikar ne udajmo! Dokler imamo le še nekaj krogelj pri sebi, se bomo bojevali zoper sovražnika tam-le pred nami. Vsi za enega, eden za vse! Fantje, povem vam: Za domovino mi živimo! Kdor domovino ljubi in se za njo bori ter prelize za njo njegovo srčno kri, tistega ljudstvo spoštuje.“ Ko je Kirbiš tovariše tako navdušil, je napadel patroljo sovražnika iz zasede tako naglo in premeteno, da je zapodil veliko rusko četo v beg.

\* **Naši junaki.** S srebrno kolajno 2. vrste sta bila odlikovana radi hrabrega nastopa pred sovražnikom korporala gorskega artilerijskega polka št. 3, Anton Babič, doma iz Ljutomerškega okraja, in Maksimilijan Fauland iz ptujskega okraja. Babič je s svojim krepkim nastopom v najhujšem ognju pripomogel, da se je ves tren njegove baterije rešil brez posebnih izgub. Fauland pa je med hujšim sovražnim ognjem bil skrit zelo blizu sovražnih postojank in dajal naši bateriji znamenja o uspehih njenih strellov, da se je na ta način posrečilo našim topničarjem izborni meriti in uničiti rusko postojanko. Fauland je med najsrditejšim ognjem menjal svoje skri vališče.

\* **Pogrešan, a zopet najden.** Če tri mesece ni bilo nobenega glasu in vse je govorilo, da je gotovo mrtev Valentin Babšek, posestnik v Školjah pri Cirkovcah. Sedaj pa piše svoji ženi iz ruskega ujetništva: „Ljuba žena! Gotovo ne boš pričakovala pisma od mene, tvojega vsak dan pogrešanega moža. Dne 26. avgusta so nas Rusi ujeli več Avstrijcev in sedaj smo daleč v Rusiji. 12 dni smo se vozili; 2 dni še po vodi in eno noč po vlakcu. Slabo življenje imamo tukaj in najhujše je to, ker ne vemo, kako dolgo bomo še trpeli. Tolaži nas le, ker smo trije domači skupaj. Kedaj se zopet vidimo, boš ti mogoče bolj znala kakor jaz, ker tukaj ne vemo nič, kako je z vojsko. Ko bo konec, tedaj nas smete čez nekaj tednov pričakovati. Sedaj vas pa vse skupaj lepo pozdravim, posebno pa tebe, ljuba žena in predragi otroci! Z Bogom in na veselo svidenje, če bo božja volja! Vaš oče.“

\* **Svidenje na bojišču.** Vojak od Sv. Mihaela na Gosposvetskem polju je poslal iz Galicije domov pismo, v katerem pravi med drugim: „Mnogo sem videl in skusil v vojni, ničesar in nikoli pa me ni ganilo tako, kakor to, da sem srečal na bojišču našega konjička „Miško“, ki sem ga sam vzgojil in krmlil. In kako je bila vesela še le žival, ko me je zazrla, se ne da opisati. Hrzel je konjiček in strigel z ušesi, tolkel s kopiti in poskakoval, samo da le da duška svojemu veselju, da sta se sestala dva dobra prijatelja.“

\* **Patrona, kos srebrnega tolarja in desetica v rani.** Dunajčana, ki je bil dne 23. septembra ranjen na južnem bojišču, so pripeljali dne 14. oktobra v rezervno bolnišnico v franciškanskem samostanu v Mariboru. Rana, katero je dobil v bedro, ni hotela celiti, ampak je zelo gnajila, tako, da so ga morali dne 1. decembra spraviti v veliko bolnišnico, kjer so ga operirali. Pri operaciji so našli v njegovi rani eno patrono, polovico petkrovnega srebrnega novca in eno desetico. Zamašek šrapnela je namreč te reči zagljal iz njegovega žepa v rano, kjer so obtičale. Značilno je, da je bil ranjenec mnenja, da so mu bili ti predmeti ukradeni.

\* **Ranjenci s severnega bojišča.** Od četrtega, dne 3. decembra, so pripeljali v Maribor 275 ranjencev s severnega in 42 z južnega bojišča. Med ranjenci je 38 težko ranjenih. Ozdravelo je v zadnjih 14 dneh v Mariboru 114 ranjencev. V Gradec so pripeljali v ponedeljek, dne 7. decembra, s posebnim vlakom 530 lahko ranjenih, 70 težko ranjenih in 60 Rusov. Ranjenci so večinoma vsi iz bojev na Karpatih. Graški listi pišejo, da pripovedujejo ranjenci, da so Rusi pri svojem prvem upadu na Ogrsko pri prelazu Ussok zakopali v zemljo mnogo tisoč šrapnelov in granat. Tamčnje prebivalstvo je brže Rusom pomagalo skriti strelivo pod zemljo. Naše vojaštvo je še-le sedaj prišlo na sled tem ruskim zalogam. Tudi mnoge kleti in parne ter skednji so bili v Karpatih polni ruskega streliva.

\* **Prijet ropar na bojišču.** V Debrečini na Ogrskem so prijeli korporala rezervista Mayerja od 27. (grškega) pešpolka, kateri je na bojišču v Karpatih oropal mrtvega stotnika Ferlina ter mu odvzel 22.000 K in nato zbežal. Mayerja so zasledovali ter ga v neki debrečinski bolnišnici prijeli. Roparja so vkleknjenega pripeljali v nedeljo, dne 6. decembra, v Gradec, kjer so ga oddali garnizijskemu sodišču. Mayer je bil lastnik gostilne „Wickenburg“ v Gradcu.

\* **Volkovi v Karpatih.** Iz pisma, ki ga je pisal korporal Franc Vergieser svoji materi v Maribor, poslušamo sledeče: „Naš ... kor se tukaj v Karpatih nima boriti samo z divjimi ruskimi kozaki, ampak tudi z zverino. Volkovi so tukaj vsakdanja navadna prikazen. Snoči (dne 29. novembra) sem šel s štirimi infanteristi na patroljo. Komaj smo prišli kakih 10 minut hoda iz našega taborišča, že smo srečali dva kosmatinca. Frajtar Matija Berger, doma iz St. Vida ob Voglu, je z bajonetom enega volka prebodel, drugega pa smo s tremi klobi merjenimi pokili ubili. V taborišče, kjer vidijo ogenj, ne pridejo. Pred nekaj dnevi so volkovi raztrgali nekega huza-

ra, ki je ležal zakopan v kopico sena. Tudi njegovega konja, ki je bil privezan ob drevo pri njemu, so se lotili, a so ga vojaki rešili.“

\* **Natakar predsednik ljudovlade v Mehiki.** V Mehiki, kjer se menjavajo vlade in predsedniki ljudovlade, kakor slabo in lepo vreme, je bil za predsednika izvoljen general Gutierrez. Novi predsednik Mehike je bil še pred šestimi leti v mestu Olivedo natakar v neki večji kavarni.

\* **Kolera na Stajerskem.** Iz uradnega poročila avstrijskega notranjega ministrstva je posneti, da se je dne 7. decembra, t. j. v ponedeljek, pojavil prvi slučaj azijske kolere v Celju in Vurbergu pri Ptuj. Poleg tega se je ta dan pojavila kolera še tudi v Grimovi in v Sternbergu na Moravskem, trije slučaj v Opavi v Sleziji. Razun slučaja v Celju in Grimovi se gre povsod za osebe, ki so došle s severnega bojišča. Pri vojaštvu na bojišču je kolera skoro popolnoma prenehala.

\* **Najvišje, uradno določene cene za žito in moko.** Stajersko namestništvo je določilo sledeče najvišje cene za žito za Stajersko in sicer: Za 100 kg pšenice 41 K 50 vin., rži 33 K 50 vin., ječmena 30 K 80 vin. in za koruzo 25 K 50 vin. Kakovost za to enotno ceno je določena na ta način, da mora tehtati 1 hektoliter pšenice 76 in 1 hektoliter rži 70 kg. Cena za pšenični zdrob in za fino pšenično moko je določena na 69 K 50 vin., za pšenično moko za kruh na 65 kron 50 vin., za pšenično moko za kruh na 48 K 70 vin., za rženo moko na 45 K 35 vin., za ječmenovo moko na 48 K 60 vin. in za koruzno moko na 37 K za 100 kg. Te najvišje cene veljajo le za v pogodbi določeni dobavni kraj, za čisto težo in proti plačilu v gotovini. Te cene so za sedaj določene le za veliko trgovino in bo vlada pozneje, če se bo izkazalo za potrebno, določila tudi najvišje cene za prodajo na drobno. Prestopki zoper ta določila se kaznujejo z globo do 5000 kron in z zaporom do 6 mesecev ječe. Tudi za druge avstrijske kronovine veljajo približno enake določbe.

\* **Seno stane sedaj v Gradcu:** sladko 8—9 K, kislo 7.50 K do 8.50 K, slama pa 7 K do 8.50 K. V Mariboru so cene skoro iste, le kislo seno je bilo zadnjo soboto za 40 vin. ceneje, kot v Gradcu.

\* **Pšenica ima sedaj izredno nizko ceno.** V Gradcu plačujejo pšenico 50 kg po 21.95 K do 22.35 K; rž 17.65 K do 18.10 K; ječmen 15.50 K do 16.25 K; oves 12.75 K do 13.65 K; koruzo 11.85 K do 17 K 25 v.

\* **Jarenina.** Prvi, o katerem se za gotovo ve, da je padel na bojišču, je Avgust Lešer iz Poličke vas. Na severnem bojišču ranjen je umrl v Temesvaru na Ogrskem in bil dne 6. decembra pokopan. Bil je vrl Marijin družbenik in upanje svojih starišev. — Bodi mu tuja zemlja lažka!

\* **Sv. Križ pri Mariboru.** Tudi v naš. župniji je sedaj grozovita vojška zahtevala svojo žrtve ter oropala mlado ženo zvestega tovariša in nežno enoletno hčerko skrbnega očeta. Na severnem bojišču je namreč padel tukajšnji posestnik Jožef Koren, ki se je še-le pred 2 leti naselil pri Sv. Križu na Mustrovem posestvu. Gotovo ga smrt ni zadela nepripravljenega, saj je bila prva njegova pot, ko se je mobilizacija razglasila, v cerkev k spovednici in k mizi Gospodovi in tako pokrepčan se je z navdušenjem podal na bojno polje, kjer je svoje mlado življenje sedaj daroval za cesarja in domovino. Bodi mu daljna tuja zemlja lahka! — Za božičnico našim vojakom na bojiščih so domoljubne mladenice med tukajšnjimi občani nabrale nad 200 K, zopet lep dokaz požrtvovalnega domoljubja, ki plamti v srcih vrlih križevčanov.

\* **Hoče.** Za cerkvenega ključarja naše nadžupnijske cerkve je bil v nedeljo, dne 29. novembra, na novo izvoljen naš vrl mož Karl Novak, posestnik in načelnik posojilnice v Spodnji Hoči. Vsi volilci — 45 po številu — so mu izrekli enoglasno svoje zaupanje. Bog ga živ! in ohrani v prid naši lepi cerkvi in občini še mnogo let!

\* **Sv. Andraž v Slov. gor.** Umrl je dne 27. novembra Feliks Plešič iz spoštovane Plešičeve rodbine v Stračinu. Rani je v svoji boleznati trpel hude bolečine, a je bil udan v božjo voljo. Pogreb se je vršil dne 29. novembra, N. v m. p!

\* **Ljutomer.** V trgovini g. Alojzija Vrščić se je pretekli teden prodalo 100 izvodov „Slovenskega Gospodarja“. Ta teden se pošlje g. Vrščiću 200 izštevov „Slovenskega Gospodarja“. Opozarjamo na inserat g. Vrščića.

\* **Ptuj.** Pred ptujskim sodiščem je bila obsojena žena poštnega uradnika Wogritscha na 80 K globe, ker se je ob času nemirov pred Mohoričovo gostilno jako žaljivo izrazila o g. Franco Mohoriču, gostilničarju in trgovcu v Ptuj.

\* **Majšberg.** Izpolnila se je naša izobraževalni mladini vroča želja s tem, da se je na praznik Brezmadežnega spočetja ustanovila po dolgi pripravi Marijina družba. Pokazalo se je veliko zanimanje za to družbo. To nam svedoči obilno število udeležencev. Z navdušenjem je poslušala naša mladina, ko je naš vrl organizator preč. g. dr. Hohnjec razlagal skrivnost brezmadežnega spočetja Marijinega in njen pomen za krščansko življenje sploh, osobito pa za mladino. Vrla mladina! Naj ti bo ta slovesen dan ustanovitve Marijine družbe stanovitno v spominu, pa ne samo v spominu, temveč naj to z navdušenjem in Marijino pomočjo zapričeto delo obrodi obilo dobrega duhovnega sadu. Veliko mladine se je že dalo vpisati v

družbo, vendar je še nekoliko takih, katere takorekoč pogrešamo v tej Marijini družbi. Naj bi se tudi ti zdramili in ojunali!

\* **Dramlje.** V vojski sta od nas padla Valentin Lavbič, poročnik, in Janez Spolenak, korporal. Ranjeni so: Anton Arzenšek, Stefan Kožuh, Fran in Martin Vodusek, Jurij in Anton Kapišek, Antonu je med tem doma žena umrla. Ranjen je eden županov sin, Anton Zebič in Janez Brglez. Po štiri vojake je dala župančeva in Guzejeva hiša, tri županova. — Med vojsko se skoro vsako nedeljo vrši društveni shod.

\* **Polzela.** K nam se je pripeljalo pretekli teden 440 Poljakov-beguncev iz Galicije.

\* **Dobrovlje pri Nazarih.** Te dni je pisal mladenič-vojak Ivan Vranik od 26. pešpolka, o katerem že ni bilo od 15. avgusta nobenega glasu. Govorilo se je o njem tukaj marsikaj. Trisile so se razne govorice. Nekateri vojaki so pravili, da so videli, kako mu je zdrobil šrapnel obe nogi, drugi zopet, da mu je granata odtrgala obe roki in da je potem v bolnišnici umrl itd. V torek, dne 24. novembra smo pa prejeli od njega pismo, v katerem nam piše, da je še zdrav, a naslova ne more poslati ter da upa, da se bomo kmalu videli. Iz pisma samega ter iz poštnih pečatov, ki so bili na njem, smo spoznali, da se nahaja v ruskem ujetništvu. Ta dogodek naj bo opomin tistim, ki trosijo take govorice med onimi ljudmi, ki imajo svoje sinove pri vojaki, ker se na ta način po nepotrebnem občinstvo vznemirja.

\* **Dobrna.** Lepo in ganljivo se je obhajala pri nas cesarjeva 66letnica. Znano je sicer, da se vrši kaj taknega pri nas v naši cerkvi vsikdar posebno lepo in slovesno, a v najlepšem spominu nam ostane gotovo zadnja slovesnost. Že na predvečer so nas opominjali zvonovi na pomen prihodnjega dne, nas vabili k molitvi za presvetlega vladarja in našo milo domovino. Slovesnost v cerkvi bi se bila vršila kot navadno, a povzdignilo jo je posebno to, da je ravno ta dan in ravno pri tej sv. maši prejelo precejšnje število solarjev prvo sv. obhajilo. Gospod župnik je raz prižnico proslavil silovasega vladarja in opominjal ljudstvo, zlasti pa novoobhajance, k molitvi za cesarja, domovino in vojake. Posebno nas je ganil slednjič tranutek, ko je iz nežnih otroških gri krepko in navdušeno zazvenela prelepa cesarska pesem. Slednjič je gospod župnik blagoslovil tudi črno-rumen trak, katerega je kupil prvoobhajanec, da ga v spomin na ta dan pripnejo na šolsko zastavo. Trak nosi napis: „Vse za vero, dom, cesarja!“ — Prvoobhajanci svojemu vladarju! — — Toliko o naši cesarski slavnosti. Posebej moramo pohvaliti pa tudi našo Dekliško Zvezo. Nabrala se je namreč lepa svota denarja, za katerega je bila kupljena volna. Utrujene po domačem delu so se dekleta dan za dnem zbirale pri Božnikovi Neži in pletle pozno v noč. Bile so ponosne na to, da so po svojih močeh tudi nekaj pomagale, delate za vojake in tako v prid svoji domovini. Tako se na naši Dobrni vse, zlasti pa mladina, oklepa gesla: „Vse za vero, dom, cesarja!“

\* **Luče v Savinjski dolini.** Dne 2. t. m. smo zagreblili Antona Močnika, p. d. Grabnerja. Močnik je bil tesar, spreten delavec, spoštovan zaradi svojega dela, priljubljen pri kmetih in delavcih. Veliko „cimprov“ je postavil, da, več ko sto. Posebno je bil mojster za velike marofe. Lučkafara ne bo imela kmalu tako pridnega moža-tesarja. Imel je tri sinove. Vsi trije so sedaj pri vojaki. Dva sta na bojišču, eden pa v Celju čaka trenotka, da bo šel za bratoma na bojno polje. Doma je ostala samo mati, ki je bolna že

\* **Videm ob Savi.** Dobra misel se je ugodno razvila. Jožefa Resnik, posestnika v Sremču, je darovala vedro vina za avstrijski Rudeči križ. Izdala ga je namreč v stavo, srečke po 1 K. Iz navdušenja za dobro stvar si je prizadevala nabrati 68 števk, to je 68 kron. V nedeljo popoldne po večernicah se je pri g. Leskošku, gostilničarju v Rajhenburgu, vzdignila številka. Zadeta srečka št. 2 je last g. Jožefe Dreca iz Vidma. Vsem, ki so iz ljubezni do mile domovine žrtvovali to svetico, naj Bog stotero poplača! Jožefa Resnik je odposlala 68 kron za avstrijski Rudeči križ na c. kr. okrajno glavarstvo v Brežice.

\* **Pogrešajo se:** Franc Zupanec, infanterist pri 87. pešpolku, 5. stotnija. Če kdo kaj ve o njem, naj poroča Luciji Zupanec, Rifnik št. 2, pošta Sv. Jurij ob južni železnici. — Če je komu kaj znano o korporalu Jožefu Sečinc, 87. pešpolk, 10. stotnija, kateri se pogreša že od dne 26. avgusta, naj blagovoli podatke poslati njegovemu očetu Ivanu Sečinc, Sv. Lenart št. 23, pošta Brežice ob Savi. Jožef Sečinc ni v uradnem izkazu ne med padlimi in ne med ranjenimi. — O Janezu Brinove, vojaku 26. domobranskega pešpolka, 4. stotnije, 2. bataljon, vojna pošta št. 48, že od časa, ko je nastala vojska, ni ne duha in ne sluha. Zena, ki ima kopico otrok, in njegovi sorodniki so mu večkrat pisali, a vsa pisma pridejo nazaj. Janez Brinove je doma iz St. Andraža pri Velenju, rojen pa iz Braslovca. Če je kateremu njegovih vojnih tovarišev kaj znano, kaj se je zgodilo z Brinovcem, naj blagovoli naznaniti Franči Praprotnik pri Sv. Andražu-Dobriču pošta Velenje. — Ako kdo kaj ve o infanteristu Francu Sidar, od 26. domobranskega pešpolka, 10. stotnije, vojna pošta št. 48, se prosi, naj to sporoči njegovi ženi Liziki Sidar, v Mariboru, Arthur Maltjeva cesta št. 39. Zena že od dne 15. septembra ni dobila nobenega poročila več od njega.

\* **Potkova „Straža“** bo objavila nadaljni izkaz darov, ki so došli odboru za podpiranje vojakov.

\* **Občani v Buncanah** so darovali za božično darilo našim vojakom v vojski znesek 67 K, in za avstrijski Rudeči križ že drugi znesek 71.10 K.

\* **Radenci.** Od gospe Marije Dörnwald in gđe. Irmgard Höhn upeljane zbirke se je nabralo v Radencih in pri Kapeli 215 K 09 v, za katero svoto se je nakupilo zimskega perila za naš bojišču se nahajajoče vojake domačih polkov. Nadalje so darovale: gospa Hildebrand 50 steklenic slivovke in gđe. R. Höhn večje število perila. Darila so se odposlala po posredovalnici našim polkom na bojišče.